

ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา

The Effects of Creative Art Activities on Fine Motor Development among Early Childhood at the Bala Subdistrict Administrative Organization Child Development Center, Kabang District, Yala Province

ฐิติชญา พุดประสม^{1*} และ เด่นศักดิ์ หอมหวล²

Titichaya Phutprasom^{1*} and Densak homhual²

¹ นักศึกษาอนุปริญญา, หลักสูตรอนุปริญญา, สาขาวิชาการพัฒนาเด็กปฐมวัย, วิทยาลัยชุมชนสงขลา

¹ Associate Degree Student, Associate Degree, Program in Early Childhood Development, Songkhla Community College.

² อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร, หลักสูตรอนุปริญญา, สาขาวิชาการพัฒนาเด็กปฐมวัย, วิทยาลัยชุมชนสงขลา

² Program Chair, Associate Degree, Program in Early Childhood Development, Songkhla Community College.

* Corresponding author, E-mail : titichaya151245@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา 2) ประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียนใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดครั้งเดียว กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือ เด็กปฐมวัย อายุ 3-4 ปี ชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และแบบประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53, S. D. = 0.62$)

2. เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มีคะแนนเฉลี่ย 2.29 โดยรวมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 76.33

คำสำคัญ: เด็กปฐมวัย, ศิลปะสร้างสรรค์, กล้ามเนื้อเล็ก

Abstract

The objectives of this research were: 1) to develop a creative art activity plan for early childhood children at the Bala Subdistrict Administrative Organization Child Development Center, Kabang District, Yala Province; and 2) to assess the fine motor development of early childhood children at the same center after participating in creative art activities. This classroom action research employed a one-group posttest-only quasi-experimental design. The target group consisted of 20 first-year kindergarten children enrolled in the first semester of the 2025 academic year at the Bala Subdistrict Administrative Organization Child Development Center, Kabang District, Yala Province. The research instruments included the creative art activity plan and a fine motor development assessment form. Data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation. The results revealed that:

1. The creative art activity plan for developing fine motor skills in early childhood children was rated as having the highest overall quality and appropriateness ($\bar{X} = 4.53, S. D. = 0.62$)
2. Early childhood children demonstrated fine motor development after participating in creative art activities, with an average score of 2.29, which exceeded the criterion by 76.33 percent.

Keywords: Early Childhood, Creative art, Fine motor skills

บทนำ

เด็กเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญที่สุดเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งที่มีรัฐบาลให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ได้รับผลของการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุดต่อการสร้างรากฐานของชีวิตและเป็นช่วงเวลาที่สำคัญอย่างมากต่อพัฒนาการและอนาคตของเด็ก เด็กต้องได้รับความรักและการดูแลเอาใจใส่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ จึงจะสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการคว้าโอกาสในชีวิต สามารถล้มแล้วลุกขึ้นได้ และเจริญเติบโตอย่างเข้มแข็ง คุณภาพของประสบการณ์ คือปัจจัยที่สร้างความแตกต่างได้อย่างมีนัยสำคัญต่อพัฒนาการการเรียนรู้ (ยูนิเซฟ, 2021; คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย, 2564)

การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตในระยะยาว โดยเฉพาะในช่วงวัยแรกเกิดถึง 6 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่สมอง ระบบประสาท และความสามารถทางกายภาพเติบโตอย่างรวดเร็วและไวต่อประสบการณ์ที่ได้รับ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จึงกำหนดให้การพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาเป็นเป้าหมายสำคัญ พร้อมเน้นการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมตามวัยและบริบทของเด็ก เพื่อให้เกิดความสมดุลในการพัฒนาและสร้างรากฐานของการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยเฉพาะพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กเป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่งต่อพัฒนาการขั้นพื้นฐานของเด็กที่เกี่ยวข้องกับการใช้มือ นิ้วมือ ข้อมือ และการประสานสัมพันธ์ระหว่างระบบประสาทและการมองเห็น กล้ามเนื้อเล็กทำให้เด็กสามารถจัดการกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างคล่องแคล่ว รวมถึงมีส่วนสำคัญต่อการสำรวจ ทดลอง สังเกต และสร้างองค์ความรู้ผ่านประสบการณ์ตรง

เป็นกลไกสำคัญในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ความแข็งแรงและความคล่องแคล่วของกล้ามเนื้อเล็กจึงไม่เพียงเป็นทักษะด้านร่างกาย แต่ยังเป็นองค์ประกอบของความพร้อมทางสติปัญญา การคิดเชิงปฏิบัติ และการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ จึงควรให้เด็กได้รับการพัฒนาให้สามารถสร้างผลงาน ให้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการลงมือกระทำได้ปฏิบัติจริง และนำความรู้ไปสร้างสรรค์เป็นชิ้นงาน สอดคล้องทฤษฎีพัฒนาการด้านร่างกายของเกสเซล (Gesell) นักจิตวิทยาที่มีความเชื่อในเรื่องของความเจริญเติบโตตามวุฒิภาวะ กล่าวว่ วุฒิภาวะเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตาม ธรรมชาติอย่างมีระเบียบโดยที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับสิ่งเร้าภายนอก เขาเชื่อว่าพฤติกรรมของเด็กจะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสรีระวิทยาซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมขั้นการ ผักผ่อนหรือการเรียนรู้ไม่ว่าลักษณะใดก็ตามจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์และเป็นการเสียเวลาโดยใช้เหตุถ้าหากร่างกายยังไม่พร้อมหรือยังไม่มีวุฒิภาวะ (สิริมา ภิญญอนันตพงษ์, 2545; กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 ; กันตวรรณ มีสมสาร และกัญญา ศิลปกิจยาน, 2561; สุนิสา ศรีไชย, 2564; รุ่งนระภา คาภุษา, สิริวัฒน์ ศรีเครือตง และกมลลาส ภูวนาธิพงษ์, 2564)

การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ได้รับการยอมรับว่าเป็นหนึ่งในแนวทางสำคัญที่ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อเล็กควบคู่กับการส่งเสริมทักษะอื่น ๆ ของเด็ก เนื่องจากกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เปิดโอกาสให้เด็กได้วาดภาพ ระบายสี ปั้น ฉีก ตัด ปะ ทดลองวัสดุจริง และสร้างสรรค์ชิ้นงานตามความสนใจ กิจกรรมเหล่านี้ช่วยให้เด็กพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว การควบคุมมือ ความแม่นยำของนิ้ว และการประสานงานระหว่างตา มือ พร้อมทั้งช่วยพัฒนาด้านอารมณ์ จิตใจ เช่น การแสดงออก การผ่อนคลายความเครียด การลดความกดดัน และความสามารถทางสังคม เช่น การแบ่งปัน การทำงานร่วมกับเพื่อน และการดูแลอุปกรณ์ร่วมกัน พบว่าแนวทางที่ให้เด็กได้ลงมือจริง ใช้มือ นิ้ว และสื่อวัสดุ เป็นประจำนั้น จะทำให้พัฒนาการของเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เช่น การวาดภาพ ระบายสี พิมพ์ภาพ ปั้น ฉีก ตัด ปะ ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือก ใช้สื่อของจริง สังเกต สำรวจ ทดลอง และแสดงออกตามความสนใจของตนเอง ซึ่งวิธีการเหล่านี้ไม่ใช้การบังคับให้เด็กทำตามแบบแผนอย่างเข้มงวด แต่เป็นการให้เด็กเป็นผู้ริเริ่ม มีความยืดหยุ่น และเรียนรู้จากประสบการณ์อย่างอิสระ สอดคล้องกับ ทฤษฎีพัฒนาการสติปัญญาของเพียร์เจต์ (Piaget, 1952) กล่าวว่ ว่ การเรียนรู้ของเด็กเกิดจากการลงมือกระทำ ผ่านกระบวนการดูดซับและการปรับโครงสร้างความคิด ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาความคิดเชิงสัญลักษณ์และทักษะการแก้ปัญหา เด็กปฐมวัยต้องเรียนรู้ผ่านการทดลอง การเล่น และการปฏิบัติจริง กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เช่น การปั้น การวาด และการตัด-ปะ ช่วยให้เด็กได้สร้างความหมายจากประสบการณ์ตรง และปรับโครงสร้างความคิดด้วยตนเองอย่างเป็นธรรมชาติ นอกจากนี้ ไวโกตสกี (Vygotsky, 1978) ยังเน้นว่ เด็กเรียนรู้ได้ดีที่สุดผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่หรือเพื่อน ผ่านกิจกรรมที่มีความหมายการทำงานศิลปะร่วมกับเพื่อน การแบ่งปันอุปกรณ์ การช่วยเหลือกัน หรือการได้รับคำชี้แนะจากครู ล้วนทำให้เด็กสามารถมีพัฒนาการการลงมือทำจริง การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ในบริบทของพื้นที่ชายแดนใต้ในพื้นที่จังหวัดยะลาที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การส่งเสริมกล้ามเนื้อเล็กของเด็กจะเป็นปัญหาสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย จากข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบลาละปีการศึกษา 2567 จำนวน 23 คน พบว่ เด็กที่ผ่านเกณฑ์พัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กมีเพียงร้อยละ 8.70 ในขณะที่ไม่ผ่านเกณฑ์สูงถึงร้อยละ 91.38 ซึ่งเป็นอัตราที่สูงเมื่อเทียบกับจำนวนเด็กที่มีอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แสดงให้เห็นว่ กิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก ยังไม่สามารถแก้ปัญหาพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กเท่าที่ควร สอดคล้องกับ พัฒนบุรี คำภีโล และสุดา เจ๊ะอูมา (2566) กล่าวว่ จากการสำรวจ

สภาพปัญหาและการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน พบว่า เด็กปฐมวัย ในระดับชั้นอนุบาล 2/1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีกล้ามเนื้อเล็ก ไม่แข็งแรง เช่น ไม่สามารถระบายสีภาพได้ชัดเจน ระบายสีภาพออกนอกเส้น เขียนไม่ตรงตามเส้นประ ไม่สามารถติดกระดาษได้ ใช้มือจับช้อนทานอาหาร จับดินสอ และสีเทียนผิดวิธี

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัยสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อนำผลการประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กมาออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมที่มีความหลากหลายเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการให้เติบโตตามเกณฑ์และยังเป็นการเสริมสร้างพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กให้มีความสมบูรณ์ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาการด้านอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย
2. เพื่อประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัยภายหลังการจัดกิจกรรมศิลปะ

สร้างสรรค์

สมมติฐานของการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 75

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบวลา อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. **ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget, 1952)** อธิบายว่าเด็กปฐมวัยอายุ 2-7 ปี อยู่ในขั้นพัฒนาการก่อนปฏิบัติการ (Preoperational Stage) โดยเด็กในวัยนี้เรียนรู้ผ่านการสัมผัสและการลงมือปฏิบัติจริง การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จึงสอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเด็กได้สำรวจ ทดลอง และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการทำกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (สิริมา ภิญญา อนันตพงษ์, 2565)

2. **แนวคิดพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของไวโกตสกี (Vygotsky, 1978)** แนวคิดรอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development: ZPD) เป็นระยะห่างระหว่างระดับพัฒนาการที่แท้จริง ที่มีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลกับระดับพัฒนาการที่จะสามารถเป็นไปได้โดยพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ เป็นพื้นที่แสดงออกให้เห็นได้ด้วยการทำงานหรือการแก้ปัญหาของผู้เรียน ภายใต้การได้รับคำแนะนำการช่วยเหลือความร่วมมือจากเพื่อนหรือผู้ที่มีความสามารถมากกว่า

3. **แนวคิดการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์** การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มิได้มุ่งเน้นความสวยงามของผลงาน หากแต่มุ่งส่งเสริมกระบวนการคิด ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และพัฒนาการรอบด้านของเด็กปฐมวัยทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา กิจกรรมต่างๆ เช่น การวาดภาพระบายสี การลากเส้น การปั้น การพิมพ์ภาพ การตัด การฉีกปะ สามารถกระตุ้นการทำงานของกล้ามเนื้อมือ นิ้วมือ

และการประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมืออย่างมีนัยสำคัญ (Lowenfeld และ Brittain (1987 อ้างถึงใน พงผกา สุขสงค์, 2558; ขนิษฐา บุนนาค, 2562)

4. แนวคิดการพัฒนากล้ามเนื้อมือเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมือเล็กเป็นความสามารถในการบังคับการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อมือ แขน และนิ้วมือให้ทำงานประสานสัมพันธ์กับการมองเห็นได้อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ เป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการเขียนและการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้ พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมือเล็กของเด็กปฐมวัยอายุ 3-4 ปี ประกอบด้วย 4 ด้านหลัก ได้แก่ ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อมือเล็ก ความยืดหยุ่นในการใช้กล้ามเนื้อมือเล็ก ความสามารถในการควบคุมการใช้กล้ามเนื้อมือเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา (นภเนตร ธรรมบวร, 2554; รวิพร ผาด่าน, 2557; ประดับพร จิวหลง, 2561; พลรัฐดา วรรัักษ์, 2565) ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวมาใช้เป็นหลักในการออกแบบแผนการจัดกิจกรรม จำนวน 10 แผน จำนวน 2 หน่วย คือ หน่วยอาชีพในฝัน และหน่วยสายใยชุมชน และแบบประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อมือเล็กสำหรับเด็กปฐมวัยในการวิจัยครั้งนี้

กรอบแนวคิด

ตัวแปรต้น

- กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
1. การลากเส้น
 2. การระบายสี
 3. การฉีก ตัด ปะ

ตัวแปรตาม

- พัฒนาการกล้ามเนื้อมือเล็ก
1. ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อมือเล็ก
 2. ความยืดหยุ่นในการใช้กล้ามเนื้อมือเล็ก
 3. ความสามารถในการควบคุมการใช้กล้ามเนื้อมือเล็ก
 4. การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดครั้งเดียว โดยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ด้านกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กปฐมวัย เพศชาย และเพศหญิง อายุ 3-4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา จำนวน 20 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ตัวแปรตาม ได้แก่ พัฒนาการกล้ามเนื้อมือเล็ก ประกอบด้วย

1. ความคล่องแคล่วการใช้กล้ามเนื้อมือเล็ก
2. ความยืดหยุ่นการใช้กล้ามเนื้อมือเล็ก

3. ความสามารถควบคุมการใช้กล้ามเนื้อเล็ก

4. การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา

ด้านเนื้อหา

การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบวลา อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา จำนวน 2 หน่วย คือ หน่วยอาชีพในฝัน และ หน่วยสายใยชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

2. แบบประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้จำนวน 3 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 15 กันยายน 2568 ถึง วันที่ 2 ตุลาคม 2568 สัปดาห์ละ 4 วัน ๆ ละ 20 นาที

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก โดยมีวิธีการดังนี้

1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาพัฒนาการด้านร่างกายเกี่ยวกับการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยอายุ 3-4 ปี จากคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบวลา อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา

1.2 จัดทำแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก โดยกำหนดสาระการเรียนรู้หน่วยอาชีพในฝัน และหน่วยสายใยชุมชน กำหนดโครงสร้างแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก ประกอบไปด้วย 1) ชื่อกิจกรรม 2) สาระสำคัญ 3) จุดประสงค์การเรียนรู้ 4) สาระการเรียนรู้ 5) การดำเนินกิจกรรม 6) สื่อการสอน 7) การประเมินผล 8) บันทึกผลหลังการทำกิจกรรม จำนวน 10 แผนการจัดกิจกรรม จำนวน 3 สัปดาห์

1.3 นำแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยท่านที่ 1 มีความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ท่านที่ 2 มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ท่านที่ 3 มีความเชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล พิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย ระดับ 5 มากที่สุด ระดับ 4 มาก ระดับ 3 ปานกลาง ระดับ 2 น้อย และระดับ 1 น้อยที่สุด โดยเกณฑ์การพิจารณาของแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.53, S. D. = 0.62$)

2. แบบประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก มีวิธีการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับตัวชี้วัดการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และสร้างแบบประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก แบ่งออกเป็น 4 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก 2) ความยืดหยุ่นในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก 3) ความสามารถในการควบคุมการใช้กล้ามเนื้อเล็ก 4) การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์คะแนนดังนี้ ปฏิบัติได้ดี ให้ 3 คะแนน ปฏิบัติได้บางครั้ง ให้ 2 คะแนน เมื่อควรปรับปรุง ให้ 1 คะแนน การแปลความหมายของคะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มาใช้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.00 หมายถึง ปฏิบัติได้ดี

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ปฏิบัติได้บางครั้ง

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ควรปรับปรุง

2.2 นำแบบประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรง ความเหมาะสมของภาษา โดยพิจารณาประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ระหว่างตัวชี้วัดพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก กับเกณฑ์คะแนนโดยการพิจารณาให้นำหนักดังนี้

+1 คือ แน่ใจว่าพฤติกรรมสอดคล้องกับพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กที่กำหนด

0 คือ ไม่แน่ใจว่าพฤติกรรมสอดคล้องกับพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กที่กำหนดหรือไม่

-1 คือ แน่ใจว่าพฤติกรรมไม่สอดคล้องกับพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กที่กำหนด

ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญแล้วคัดเลือกแบบประเมินพัฒนาการที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดครั้งเดียว (One Shot Case Study Design) มีลักษณะการทดลองดังนี้ (อนุวัติ คุณแก้ว, 2555)

(R) X T1

ความหมายของสัญลักษณ์

R	แทน	เด็กปฐมวัยกลุ่มเป้าหมาย
X	แทน	การจัดกิจกรรมโดยใช้ศิลปะสร้างสรรค์
T1	แทน	การประเมินหลังการทดลอง (Posttest)

2. การเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 เป็นเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน คือ วันจันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี วันละ 1 ครั้ง ใช้เวลา 20 นาที ระหว่างเวลา 10.00-10.20 น. รวมเป็น 10 ครั้ง ตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน 2568 ถึงวันที่ 2 ตุลาคม 2568 การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จะมีผู้ช่วยเก็บข้อมูล 1 คน มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับเด็กกลุ่มเป้าหมาย

2.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย

2.3 ขณะที่ทำกิจกรรม ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตพัฒนาการของผู้เรียน โดยใช้แบบประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีแผนการเก็บข้อมูลดังนี้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงแผนการเก็บข้อมูลการจัดกิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย

สัปดาห์ที่	หน่วย	วัน	กิจกรรม	วันที่
1	อาชีพใน ฝัน	จันทร์	ลากเส้นพยัญชนะไทยตาม เส้นประ ก.ไก่	15 กันยายน 2568
		อังคาร	ระบายสีภาพอาชีพทหาร	16 กันยายน 2568
		พุธ	การฉีก ตัด ปะ ภาพอาชีพคุณ หมอ	17 กันยายน 2568
		พฤหัสบดี	ลากเส้นพยัญชนะไทยตาม เส้นประ ข.ไข่	18 กันยายน 2568
2	อาชีพใน ฝัน	อังคาร	ระบายสีภาพอาชีพคุณครู	23 กันยายน 2568
		พุธ	การฉีก ตัด ปะ ภาพโรงเรียน	24 กันยายน 2568
		พฤหัสบดี	ลากเส้นพยัญชนะไทยตาม เส้นประ ข.ขวด	25 กันยายน 2568
3	สายใย ชุมชน	อังคาร	ระบายสีภาพโรงพยาบาล	30 กันยายน 2568
		พุธ	การฉีก ตัด ปะ ภาพบ้าน	1 ตุลาคม 2568
		พฤหัสบดี	ลากเส้นพยัญชนะไทยตาม เส้นประ ค.ควาย	2 ตุลาคม 2568

2.4 ระหว่างการทดลองและสิ้นสุดการทดลองผู้วิจัยได้ประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการสังเกตพฤติกรรมเด็กแต่ละวัน ผู้วิจัยดำเนินการประเมินชิ้นงานหลังภายหลังเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรม (Posttest) จำนวน 20 คน และบันทึกผลการประเมินแล้วนำมาคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรม

รายการประเมิน	N=3		แปลผล
	\bar{X}	S. D.	
1. สาระสำคัญ			
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	4.67	0.58	มากที่สุด
1.2 สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.67	0.58	มากที่สุด

รายการประเมิน	N=3		แปลผล
	\bar{X}	S. D.	
1.3 ภาษามีความรัดกุมและชัดเจน	4.67	0.58	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.67	0.58	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้			
2.1 จุดประสงค์ชัดเจนสามารถวัดได้	4.33	0.58	มาก
2.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญการเรียนรู้	4.33	0.58	มาก
2.3 เหมาะสมกับช่วงอายุของเด็ก	4.67	0.58	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.44	0.58	มาก
3. สาระการเรียนรู้			
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	4.67	0.58	มากที่สุด
3.2 มีประโยชน์ในการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก	4.67	0.58	มากที่สุด
3.3 มีความชัดเจน เหมาะสมกับช่วงอายุของเด็ก	4.67	0.58	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.67	0.58	มากที่สุด
4. การดำเนินกิจกรรม			
4.1 มีขั้นตอนและกระบวนการที่เหมาะสม	4.67	0.58	มากที่สุด
4.2 กิจกรรมสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.33	0.58	มาก
4.3 เด็กได้ลงมือทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยตนเอง	4.67	0.58	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.56	0.58	มากที่สุด
5. สื่อและอุปกรณ์			
5.1 สอดคล้องกับกิจกรรม	4.67	0.58	มากที่สุด
5.2 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก	4.67	0.58	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.67	0.58	มากที่สุด
6. การวัดและประเมินผล			
6.1 มีขั้นตอนการวัดและประเมินที่เหมาะสม	4.33	0.58	มาก
6.2 ใช้เครื่องมือวัดและประเมินที่เหมาะสม	4.00	1.00	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.17	0.79	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.53	0.62	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53, S. D. = 0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 3 ด้าน คือด้านสาระสำคัญ ด้านสาระการเรียนรู้ และด้านสื่อและอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67, S. D. = 0.58$) รองลงมาคือด้านสาระการเรียนรู้ ด้านสื่อและอุปกรณ์ และรองลงมา คือ ด้านการดำเนินกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56, S. D. = 0.58$) และด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44, S. D. = 0.58$) ตามลำดับ

2. ผลการประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย จำนวน 20 คน หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จำนวน 10 ครั้ง ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

คนที่	ผลการประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก										\bar{X}	S. D.
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 6	ครั้งที่ 7	ครั้งที่ 8	ครั้งที่ 9	ครั้งที่ 10		
1-20	1.98	2.28	2.93	2.01	2.25	2.51	2.08	2.21	2.64	2.06	2.29	0.42
ร้อยละ											76.33	

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย จำนวน 20 คน หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จำนวน 10 ครั้ง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปฏิบัติได้ บางครั้ง ($\bar{X} = 2.29, S. D. = 0.42$) คิดเป็นร้อยละ 76.33 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผล

1. แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. การประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เด็กปฐมวัย จำนวน 10 กิจกรรม มีคะแนนเฉลี่ย 2.29 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 76.33 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างละเอียด รวมถึงวิเคราะห์พัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล เพื่อนำมาออกแบบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์อย่างเป็นขั้นตอน โดยแผนการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ชื่อหน่วย ชื่อกิจกรรม สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ การดำเนินกิจกรรม สื่อการสอน การประเมินผล และบันทึกผลหลังการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เยาวพา เตชะคุปต์, ขวัญฟ้า รังสิยานนท์, สุทธิพรธณ อีร์พงศ์ และพรรัก อินทามระ (ม.ป.ป.), นิธินาถ อุดมสันต์ (2556) และนพดล มนตรี (2558) ที่ระบุว่าการสอนในระดับปฐมวัยนั้นไม่ได้สอนเป็นรายวิชา ผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนการจัดประสบการณ์และกำหนดหลักการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก รวมถึงต้องศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาและความสัมพันธ์ของจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2560) ที่ระบุว่า การจัดประสบการณ์ควรส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับวัย เพื่อให้เด็กได้พัฒนาทักษะทางกาย อารมณ์ สังคม

และสติปัญญาอย่างสมดุล สอดคล้องกับแนวคิดของ Lowenfeld & Brittain (1987 อ้างถึงใน พงผกา สุขสงศ์, 2558) ที่กล่าวว่าศิลปะเป็นกิจกรรมสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็ก ความคิดสร้างสรรค์ และการแสดงออกของเด็ก ซึ่งช่วยให้เด็กได้ใช้มือและตาในการประสานงานกัน อันเป็นพื้นฐานของการเขียน การหยิบจับ และการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

2. ผลการประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติได้บางครั้ง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยออกแบบขึ้นประกอบด้วย การลากเส้น การระบายสี การฉีก ตัด ปะ ที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 1 อายุ 3-4 ปี ก่อให้เกิดพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กอย่างต่อเนื่องครอบคลุมตัวชี้วัดพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ความยืดหยุ่นในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ความสามารถในการควบคุมการใช้กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เด็กสามารถปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดจากการมีปฏิสัมพันธ์การทำงานร่วมกับเพื่อน สอดคล้องกับแนวคิดของ Vygotsky (1978) ที่กล่าวว่าเด็กเรียนรู้ได้ดีที่สุดผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ครูมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development: ZPD) ซึ่งระหว่างการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยพบว่าเด็กบางรายยังไม่สามารถปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงให้คำแนะนำ สาธิตและส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนในวัยเดียวกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Gesell (อ้างถึงใน สิริมา ภิญญอนันตพงษ์, 2565) ที่เชื่อว่าพฤติกรรมของเด็กมีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมขั้นการฝึกฝนและการเรียนรู้ก็ต่อเมื่อร่างกายมีความพร้อมและมีวุฒิภาวะที่เหมาะสม เปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัยและความพร้อมของเด็กเป็นรายบุคคล โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่มีความอบอุ่น เป็นอิสระ และการยอมรับในผลงานของเด็กทุกคน สอดคล้องกับแนวคิดของ อารมณ์ ใจเที่ยง (2553) และสุขนินท์ บัณษุณันท์กุล (2567) ที่กล่าวว่าการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพที่ดีจะทำให้เด็กรู้สึกรักที่จะเรียนรู้ และเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย ซึ่งสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่ดี การเตรียมสื่อ การจัดสิ่งเร้าที่เหมาะสม การเสริมแรง และให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ย่อมส่งผลต่อความสำเร็จของทั้งผู้สอนและผู้เรียน ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประรณนา กุศลโกมล และสุรสา จันทนา (2565) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ พบว่าชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ทั้ง 8 ชุดกิจกรรมที่นำไปใช้ในการจัดกิจกรรม ส่งผลให้เด็กนักเรียนชั้นอนุบาลมีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Isbell & Raines (2013) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประเภท ตัด-ปะ ต่อ พฤติกรรมการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้กล้ามเนื้อเล็กอยู่ในระดับดี สามารถใช้กรรไกรตัดกระดาษได้ตามแนวที่กำหนด มีความสามารถในการหยิบจับวัสดุขนาดเล็ก และสามารถติดกาวได้อย่างเหมาะสม เด็กมีความสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมสูง ส่งผลให้เกิดการฝึกใช้กล้ามเนื้อเล็กอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่ออกแบบอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กในวัยนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 ผู้สอนควรปรับระดับความยากของกิจกรรมให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กรายบุคคล เพื่อส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก
 - 1.2 ผู้สอนควรวางแผนส่งเสริมเด็กที่มีพัฒนาการต่ำกว่าเกณฑ์ ให้ได้รับการส่งเสริมเพิ่มเติมผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ควบคู่กับการให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดเพื่อให้เด็กสามารถพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อเล็กได้อย่างต่อเนื่องและเต็มศักยภาพ
2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การระบายสีเพื่อแก้ปัญหาเด็กที่มีพฤติกรรมอยู่นิ่ง
 - 2.2 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการให้ความรู้พ่อแม่ผู้ปกครองในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กเพื่อส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กันตวรรณ มีสมสาร และกัญญา ศิลปะกิจยาน. (2561). การพัฒนาเด็กปฐมวัยในยุค 4.0. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 8(1), 171–178.
- ชนิษฐา บุณนาค. (2562). แนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2569 จาก <https://www.khanittha-education.ac.th/creative-activities>.
- คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย. (2564). แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2564–2570. กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- ประดับพร จิวหลง. (2561). ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนทอง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ชัยภูมิ.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2554). การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพดล มนตรี. (2561). คู่มือเตรียมสอบบรรจุครูผู้ช่วย วิชาเอกปฐมวัย. กรุงเทพฯ: ไฮเอ็ดพับลิชชิง.
- นิตินาถ อุดมสันต์. (2556). การจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยแบบบูรณาการ. มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปรารธนา กุศลโกลม และสุรสา จันทนา. (2565). การพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม, 18(1), 45–58.
- พงผกา สุขสงค์. (2558). การจัดประสบการณ์ศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พลรัฐดา วรวิทย์. (2565). การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยผ่านกิจกรรมศิลปะ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, สุรินทร์.
- พัฒน์นรี คำภีโล,และสุตา เจ๊ะอูมา. (2566). การส่งเสริมทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2/1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยการฉีก ตัด ปะ กระดาษ. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2(1), 95–103.
- เยาวพา เดชะคุปต์, ขวัญฟ้า รังสิยานนท์, สุทธิพรรณ อีรพงศ์,และพรรค อินทามระ. (ม.ป.ป.). การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ยูนิเซฟ. (2021). การพัฒนาเด็กปฐมวัย: ก้าวแรกแห่งชีวิตที่ดีเพื่อเด็กทุกคน. สืบค้นเมื่อ 14 พฤศจิกายน 2568 จาก <https://www.unicef.org/thailand/th>
- รุ่งนงภา คาภุษา, สิริวัฒน์ ศรีเครือตอง และกมลลาส ภูวนาธิพงษ์. (2564). รูปแบบการเรียนรู้แนวพุทธจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมสุขภาวะองค์รวมของเด็กปฐมวัย. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 6(1), 443–459.
- รวีพร ผาด่าน. (2557). ผลการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอายุ 3–4 ปี (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. (2545). การวัดและประเมินผลแนวใหม่ปฐมวัย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. (2565). การศึกษาปฐมวัย: หลักการและแนวปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชนิษฐ์ บัณฑุ์นทกุล. (2567). การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กปฐมวัย. ใน พัชรี ผลโยธิน (บรรณาธิการ), เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาเด็กปฐมวัย (น.10-33). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุนิสา ศรีไชย. (2564). การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านโคกพยอม อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสงขลา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, สงขลา.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2555). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สู่ผลงานทางวิชาการเพื่อการเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). หลักการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Isbell, & Raines. (2013). Creativity and the Arts with Young Children. Wadsworth.
- Piaget. (1952). The origins of intelligence in children. New York: International Universities.
- Vygotsky. (1978). Mind in society: The development of higher psychological processes. Cambridge: Harvard University.